

ZENTIVA
EXERCITIUL FINANCIAR 2019

Raport non-financiar

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Activitatea companiei	2
2.1 Actiuni si actionari	2
2.2 Mediul economic si financiar	4
2.2.1 Industria farmaceutica	5
2.2.2 Activitatea companiei in 2019.....	5
2.3 Portfoliul de produse si piata de desfacere	5
2.3.1. Baza de raportare	5
2.3.2. Portfoliul si pietele de distributie.....	6
2.4 Obiective pentru anul 2020	7
3. Etica si integritatea in afaceri	7
3.1 Etica medicala si transparenta datelor medicale.....	8
4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS)	9
4.1 Evaluarea riscurilor si a impactului.....	10
4.2 Instruire si initiative de constientizare	11
4.3 Sanatate	11
4.3.1 Managementul riscurilor asociate substantelor folosite in procesul de fabricare	11
4.3.2 Managementul riscurilor de sanatate aferente statiilor de lucru.....	12
4.3.3 Programele de prevenire a accidentelor de munca	12
4.3.4 Invatarea din experienta ("LEX")	13
5. Informatii privind protectia mediului	13
5.1 Eficienta energetica	14
5.2 Consumul de apa	14
5.3 Gestionarea evacuarii apelor uzate	15
5.4 Deseuri	15
5.5 Angajamentul fata de reducerea deșeurilor alimentare	16
6. Angajamente sociale si diversitate	16
6.1 Initiative de sprijin pentru drepturile omului.....	16
6.2 Angajatii.....	16
6.2.1 Nediscriminare.....	16
6.2.2 Beneficiile angajatului.....	17
6.2.3 Dialogul social	18
6.2.4 Echilibrul dintre sexe si diversitatea	19

1. Introducere

Acest raport a fost pregătit în concordanță cu Directiva Europeană nr. 2014/95, art. 2, transpusă la nivel național în Ordinul nr. 1938/2016 și completează Raportul Administratorilor pentru anul 2019 publicat pe website-ul oficial al Societății.

Acest raport prezintă informații relevante despre modelul de afaceri al companiei, așa cum este detaliat și în Raportul Administratorilor, etica și măsuri anti-corupție, politici de protecție a mediului înconjurător și implicarea socială (condiții de muncă, sănătate și siguranță la locul de muncă, dialog social, diversitate etc.) precum și riscurile asociate și măsurile de adresare a acestor riscuri.

2. Activitatea companiei

2.1 Acțiuni și acționari

ZENTIVA SA („Societatea”) a fost înființată în 1962 ca Întreprinderea de Medicamente București (“IMB”). Sediul actual al Societății este B-dul Theodor Pallady nr. 50, București.

În 1990, Compania a încorporat și a preluat întregul patrimoniu al fostei IMB în concordanță cu Decizia Guvernului.

În noiembrie 1999, pachetul majoritar de acțiuni a fost preluat de către grupul de investitori instituționali format din Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, Fundația Post-Privatizare, GED Eastern Fund, Euromerchant Balcan Fund, Black See Fund și Galenica North East prin intermediul companiei cipriote Venoma Holdings Limited.

În 27 iunie 2002, Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor a aprobat majorarea capitalului social cu suma de 277.974.100.000 lei vechi (echivalentul a 27.797.410 RON), respectiv de la valoarea de 138.987.050.000 lei vechi (echivalentul a 13.898.705 RON) la valoarea de 416.961.150.000 lei vechi (echivalentul a 41.696.115 RON), prin acordarea de 2 acțiuni gratuite pentru fiecare acțiune deținută de acționarii înregistrați în Registrul Acționarilor la data de referință 30 mai 2002.

În 12 octombrie 2005, a avut loc achiziția acțiunilor Venoma de către Zentiva N.V., o companie olandeză cu sediul în Amsterdam, Olanda, având sucursale în mai multe țări europene.

În octombrie 2005, Zentiva NV a făcut o ofertă publică de cumpărare a acțiunilor emitentului Sicomed SA, denumit ulterior Zentiva SA, la valoarea de 1,37 RON / acțiune, în perioada 9 noiembrie 2005 – 12 ianuarie 2006.

În martie 2009, Sanofi-Aventis Europe a anunțat faptul că a devenit acționar al Zentiva N.V. cu o deținere de aproximativ 96,8% din acțiuni.

În august 2009, Sanofi-Aventis Europe a făcut o ofertă publică de cumpărare a acțiunilor emitentului Zentiva SA, la valoarea de 0,7 RON / acțiune, în perioada 12 august 2009 - 22 septembrie 2009.

Între 20 februarie 2018 și 5 aprilie 2018 Sanofi – Aventis Europe, prin Zentiva N.V. a generat o ofertă publică de achiziție la prețul de 3,50 RON pentru o acțiune, după care a achiziționat 48.216.352 acțiuni ceea ce a condus la atingerea a 93,2295% din acțiunile Companiei.

2. Activitatea companiei (continuare)

În 30 septembrie 2018, transferul acțiunilor a fost încheiat între Zentiva N.V. (100% deținute și controlate de Sanofi - Aventis Europe) ca vânzător și Al Sirona BidCo s.r.o (100% deținut și controlat de Al Sirona (Luxemburg) Subco S.à.r.l. și controlat de Advent Funds GPE VIII, un fond gestionat de Advent International Corporation) ca și cumpărător, prin care controlul asupra Zentiva Group a.s a fost transferat. În 31 decembrie 2018 Zentiva Group a.s. deținea 388.730.877 acțiuni, reprezentând 93,2295% din totalul de acțiuni al Companiei.

În perioada 18 decembrie 2018 - 11 ianuarie 2019, Zentiva Group a.s. a demarat oferta publică obligatorie de cumpărare la un preț de 3,7472 RON pentru o acțiune, în urma căreia a achiziționat 200.333 acțiuni, ceea ce a condus la deținerea a 388.931.210 acțiuni, reprezentând 93,2776% din capitalul Companiei.

În perioada 05.07.2019 – 05.08.2019 (perioada de subscriere), Societatea a desfășurat operațiunea de majorare a capitalului social cu acordarea de drepturi de preferință, prin emisiunea unui număr de 300.000.000 acțiuni noi, cu valoarea nominală de 0,1 RON / acțiune, care au fost oferite spre subscriere către acționarii înregistrați în registrul acționarilor Societății ținut de Depozitarul Central SA, la data de înregistrare de 16 mai 2019. În urma subscrierilor efectuate, din numărul total de 300.000.000 acțiuni noi au rămas nesubscrise un număr de 19.944.110 acțiuni, care au fost anulate în conformitate cu dispozițiile hotărârii adunării generale extraordinare a acționarilor Societății din data de 30 aprilie 2019.

Capitalul social al Societății are, după majorarea de capital, o valoare de 69.701.704 RON (comparativ cu 41.696.115 RON anterior majorării), fiind împărțit în 697.017.040 acțiuni nominative la valoarea de 0,1 RON fiecare, și este deținut astfel:

- acționarul Zentiva Group a.s. deține un număr de 668.778.101 acțiuni, reprezentând 95,9486% din capitalul social al Societății;
- alte persoane fizice și juridice dețin un număr de 28.238.939 acțiuni, reprezentând 4,0514% din capitalul social al Societății.

În urma majorării capitalului social, structura sintetică a acționarilor la data de 31 decembrie 2019 comparativ cu structura la data de 31 decembrie 2018 este următoarea:

Structura acționariat	31 decembrie 2018 (%)	31 decembrie 2019 (%)
Zentiva Group a.s.*	93,2295	95,9486
Alți acționari minoritari	6,7705	4,0514
Total	100	100

Sursa: Depozitarul Central

* În data de 31 decembrie 2019, societatea Zentiva Group a.s. a fuzionat cu societatea Al Sirona Bidco s.r.o., aceasta din urmă fiind acționarul unic al societății Zentiva Group a.s. În urma fuziunii, societatea Zentiva Group a.s. a încetat să mai existe, întregul patrimoniu al acesteia fiind transferat către societatea Al Sirona Bidco s.r.o., care, tot la data de 31 decembrie 2019, și-a schimbat atât forma juridică din societate cu răspundere limitată („s.r.o.”) în societate pe acțiuni („a.s.”), cât și denumirea din Al Sirona Bidco s.r.o. în Zentiva Group a.s.

2. Activitatea companiei (continuare)

Actiunile Societatii sunt tranzactionate la Categoria Standard a Bursei de Valori Bucuresti incepand cu anul 1998.

Din numarul total de 697.017.040 actiuni, pe piata de capital se tranzactioneaza un numar de 696,833,149 actiuni, restul de 183.891 actiuni fiind detinute de Zentiva SA.

Societatea nu a efectuat tranzactii cu propriile actiuni in cursul anului 2019.

Capitalizarea bursiera a actiunilor Zentiva SA la data de 31 decembrie 2019 este de 2.230 milioane de RON.

La 31 decembrie 2019 pretul pe actiune a fost de 3,2 RON / actiune.

La 31 decembrie 2019 Societatea are active nete in suma de 701.999.918 RON ceea ce reprezinta mai mult de 50% din capitalul social de 69.701.704 RON (la data de 31 decembrie 2018 Societatea avea active nete in suma de 630.692.665 RON ceea ce reprezenta mai mult de 50% din capitalul social de 41.696.115 RON), care este in conformitate cu cerintele din Legea societatilor (Legea nr. 31/1990, cu modificarile si completarile ulterioare). La 31 decembrie 2019, Societatea a constituit rezerva legala in suma de 2.704.670 RON din rezultatul global aferent exercitiului financiar incheiat la data de 31 decembrie 2019, in conformitate cu Legea Societatilor, conform careia 5% din profitul contabil anual inainte de impozitare este transferat la rezerve legale pana cand soldul acestora atinge 20% din capitalul social al Societatii.

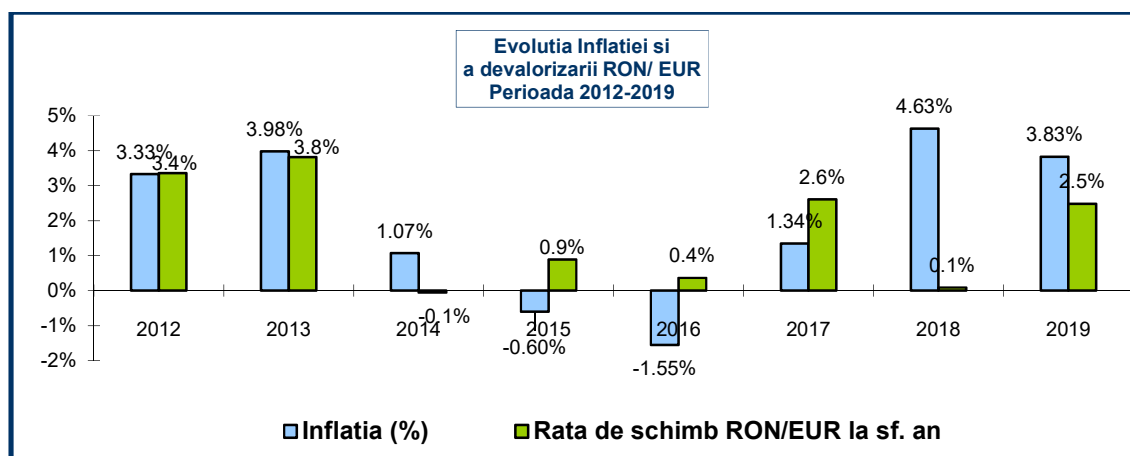
Fuziuni si reorganizari ale Societatii

In cursul anului 2019 nu au avut loc fuziuni sau reorganizari ale Societatii.

2.2 Mediul economic si financiar

Evolutia indicatorilor macroeconomici in Romania

Rata inflatiei a cunoscut fluctuatii semnificative de la 3,3% in 2012 la o inflatie de 3,8% in 2019. In anul 2019 moneda nationala s-a depreciat fata de EUR cu 2,5%, de la 4,6639 RON / EUR la 31 decembrie 2018 la 4,7793 RON / EUR la 31 decembrie 2019.

Sursa: Institut National de Statistica si BNR

2. Activitatea companiei (continuare)

2.2.1 Industria farmaceutica

Piata farmaceutica din Romania, incluzand medicamente cu si fara prescriptie, a inregistrat in 2019 o crestere de 14,7% (in valoare) fata de anul anterior, atingand nivelul de 4.124 milioane EUR (conform datelor furnizate de firma de cercetare de piata IQVIA in decembrie 2019).

Piata de medicamente generice din Romania a avut o evolutie crescatoare si in anul 2019, cu o crestere de 18.6% (in valoare), atingand nivelul de 780 milioane EUR, conform IQVIA.

2.2.2 Activitatea companiei in 2019

Rezultatele obtinute de Zentiva SA in anul 2019 se datoreaza atat performantei din zona industriala, cat si unei strategii comerciale adecvate.

In anul 2019 planul de productie realizat a fost mai mare cu 3,87 milioane de unitati comerciale fata de cel realizat in anul 2018, reprezentand o crestere de 3,8%.

Astfel, Societatea a incheiat anul 2019 cu un profit net de 43.750.672 RON.

Cele mai importante realizari ale anului 2019 au fost:

- Finalizarea cu succes a transferului a inca 7 produse pentru export, fabricate local;
- Exportul a reprezentat 58% din planul de productie realizat (61,1 milioane unitati comerciale) pentru piata din Europa (Germania, Franta, Cehia, Slovacia, Rusia, etc) in timp ce raportat la nivelul vanzarilor realizate in an acestea reprezinta 40% din totalul cifrei de afaceri (559,0 Milioane RON cifra de afaceri, din care 219 milioane RON reprezinta vanzarile externe);
- Investitii in suma de 24,9 milioane RON (echivalentul a 5,3 milioane EUR) in noi echipamente de productie si in modernizarea celor existente.

2.3 Portfoliul de produse si piata de desfacere

2.3.1. Baza de raportare

La 31 decembrie 2019 Zentiva SA a intocmit situatii financiare in concordanta cu Ordinul Ministerului de Finante 2844/2016 ce aproba reglementarile contabile in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, aplicabile societatilor comerciale ale caror valori mobiliare sunt admise la tranzactionare pe o piata reglementata, cu toate modificarile si clarificarile ulterioare in vigoare.

a. Vanzari – Volume si valori

Cifra de afaceri neta este de 559.007.373 RON la 31 decembrie 2019 (2018: 461.405.231 RON).

Pretul mediu al produselor Zentiva (produse finite si marfuri) pe unitatea farmaceutica vanduta a fost de 4,42 RON in 2019 (4,37 RON in 2018), crestrea datorandu-se mix-ului de produse si forme de ambalare.

2. Activitatea companiei (continuare)

	2018	2019
Venit net din vanzari de bunuri (milioane RON)	425,8	541,2
Cantitate vanduta (milioane unitati)	97,3	122,4
Pret mediu de vanzare (RON / unitate vanduta)	4,37	4,42

Sursa: Zentiva, Raport Anual Financiar

Vanzarile externe au reprezentat in anul 2019 40% din total cifra de afaceri (219 milioane RON), fata de 58% in 2018 (252 milioane RON). Exporturile de medicamente au fost realizate printr-o societate din cadrul Grupului Zentiva (Zentiva k.s.) si au fost destinate in principal pietelor din Uniunea Europeana.

Ponderea produselor OTC (medicamente vandute fara prescriptie) in vanzarile Zentiva SA a fost de 5% in 2019 fata de 11% in anul precedent.

Vanzarile pe tipuri de produse in anii 2018 – 2019 sunt prezentate mai jos:

Tipuri produse	2018	2019
Etice	89%	95%
OTC	11%	5%

Politica Zentiva este aceea de a cauta permanent furnizori de materii prime de inalta calitate. Departamentul de Asigurare a Calitatii efectueaza evaluari sustinute ale producatorilor noi si, de asemenea, a celor existenti. Aspectele avute in vedere sunt atat documentatia de calitate furnizata de acestia, care este necesara in scopul autorizarii, cat si calitatea produselor furnizate, precum si comportamentul acestora in timpul procesului de productie.

2.3.2. Portofoliul si pietele de distributie

Portofoliul de produse al Zentiva SA include 144 de produse de uz uman, in forme solide (comprimate, capsule, peleti) si solutii injectabile.

a. Activitatea de distributie pe piata locala, pana la 27 septembrie 2018, a fost asigurata de Sanofi Romania SRL, unic distribuitor pe piata din Romania din Grupul Sanofi. Dupa iesirea Zentiva din grupul Sanofi, distributia pe piata locala a fost asigurata de distribuitorii romani de produse farmaceutice.

b. Firma este parte a grupului Zentiva, care are unitati de productie in Cehia si Romania. Activitatea de export a Zentiva SA pe piata din Uniunea Europeana a fost asigurata printr-o societate din cadrul Grupului Sanofi (Sanofi Winthrop) pana la 30 septembrie 2018, respectiv printr-o societate din cadrul Grupului Zentiva (Zentiva k.s.) dupa 1 octombrie 2018.

Pentru anul 2020 sunt prevazute proiecte de investitii in imobilizari corporale in valoare de 4,4 milioane EUR, pentru cresterea capacitatii de productie, asigurarea respectarii normelor de buna practica de fabricatie si modernizarea echipamentelor de productie.

2. Activitatea companiei (continuare)

2.4 Obiective pentru anul 2020

Pentru 2020, obiectivul nostru este sa ne mentinem ca un lider in sanatate, concentrandu-ne pe identificarea de oportunitati de crestere si pe diversificarea activitatilor, conform standardelor europene de calitate; sa mentinem o organizatie eficienta si profitabila. Totodata, ne reconfirmăm angajamentul față de clienții și partenerii noștri, pe care îi asigurăm că vom livra aceleași servicii de cea mai bună calitate, răspunzând cu aceeași dedicare nevoilor pacienților din România.

Prioritatile majore pentru 2020 sunt:

- Mentinerea profitabilitatii producatorului local, in conditiile de crestere a costurilor la utilitati, cresterea continua a costurilor de materiale (materii prime, excipienti, materiale de ambalare), costurilor generate de implementarea serializarii si securizarii produselor (conform Directivei Europene), etc.;
- Cresterea capacitatii de productie, prin implementarea planului de investitii pentru anul 2020;
- Diversificarea si cresterea prezentei Zentiva pe diverse piete prin exporturi si prin transferul de alte produse noi care sa fie fabricate local;
- Mentinerea nivelului vanzarilor de produse pe piata locala;
- Consolidarea portofoliului de produse prin noi lansari.

3. Etica si integritatea in afaceri

In calitate de partener in calatoria pentru sanatate, angajamentul nostru de a actiona cu integritate este esential pentru a asigura confidentialitatea persoanelor pe care le tratam.

In acest mediu complex, suntem hotarati sa respectam principiile etice care ne guverneaza activitatile si ne angajam sa respectam legile si reglementarile aplicabile din fiecare tara in care ne desfasuram activitatea. Este important sa avem rezultate, dar si "cum" le obtinem este la fel de important.

Ne aliniem principiilor Declaratiei Universale a Drepturilor Omului, Organizatiei Internationale a Muncii si Organizatiei pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE). De asemenea, sustinem dreptul fiecărei persoane la sanatate, astfel cum este definit in Conventia internationala privind drepturile economice, sociale si culturale. Sustinem si aplicam principiile esentiale privind drepturile omului, munca, mediul si combaterea coruptiei.

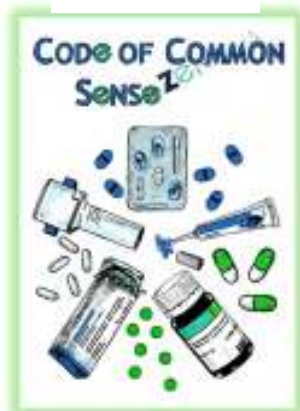
In prezent, mai mult ca niciodata, pentru succesul si competitivitatea Societatii noastre este esential sa consolidam increderea oamenilor. In acest sens, in 2019, Zentiva a implementat programe de instruire pentru angajatii sai in domeniul eticii de afaceri.

3. Etica si integritatea in afaceri (continuare)

Codul de etica

Incepand cu noiembrie 2018, Zentiva a implementat un nou Cod Etic, numit "Codul Bunului Simt", bazat pe cele cinci principii de afaceri ale Zentiva:

- Concentrare pe pacient si responsabilitatea produsului;
- Tratati pe toti cu respect;
- Afacerea transparenta si corecta;
- Protectia companiei;
- Curajul de a vorbi.

Ca parte a programului de instruire, in anul 2019 toti angajatii cu acces la laptop/calculator au efectuat cursuri online referitor la Codul de etica al companiei – *Codul Bunului Simt*, regulile anti-coruptie, regulile privind conflictele de interese.

Angajatii din sectiile de productie care nu au acces la laptop/calculator au fost instruiti in cursul sesiunilor de training fata in fata.

Ca parte a programului de training la angajarea in companie, angajatii noi sunt instruiti in ceea ce priveste Codul de etica, principiile de afaceri si regulile privind combaterea coruptiei, conflictele de interese, informatiile privilegiate, confidentialitatea, datele personale etc.

De asemenea, in timpul intalnirilor echipei de vanzari organizate de doua ori pe an, exista cursuri de instruire pe subiectele mentionate mai sus.

3.1 Etica medicala si transparenta datelor medicale

In fiecare zi, lucram alaturi de profesionisti din domeniul sanatatii pentru a sprijini utilizarea adecvata a produselor si serviciilor noastre medicale si pentru a obtine un feed-back valoros din partea acestora.

De exemplu, colaboram cu profesionistii din domeniul sanatatii pentru:

- a intelege mai bine bolile si a ne dezvolta cunostintele despre fiziopatologia bolilor si mecanismele de actiune ale noilor compusi;
- a extrage informatiile necesare din expertiza acestora cu scopul de a ne adapta proiectele in interesul pacientilor;
- a incuraja utilizarea corecta a produselor noastre; si
- a organiza prezentari stiintifice cu privire la patologii, aspecte conexe si produsele medicale pe care le comercializam.

Deoarece respectam principiul transparentei* care contribuie la dezvoltarea increderii in relatiiile noastre cu partile interesate, cu publicul si, mai ales, cu pacientul, inca din 2014 am inceput sa facem public transferul de valoare catre profesionistii din domeniul sanatatii, in conformitate cu legislatia nationala*. Informatiile sunt disponibile pe site-ul ANMDM (Agentia Nationala a Medicamentului si a Dispozitivelor Medicale).

* *Ordinul Ministerului Sanatatii nr. 194/2015 si Legea 95/2006.*

Compania a implementat politici cu privire la regulile si cerintele operationale pentru organizarea de evenimente, interactiunile cu profesionistii din domeniul sanatatii si donatiile.

4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS)

Toate activitatile Zentiva se supun reglementarilor si, de asemenea, asteptarilor din ce in ce mai mari din partea partilor interesate, in domeniul SSM. Pentru a aborda aceste provocari si pentru a ne reinnoi angajamentul fata de angajatii nostri si fata de mediu, am actualizat politica EHS actualizata in octombrie 2018.

Aceasta politica, piatra de temelie a strategiei EHS a companiei face parte din angajamentul nostru fata de responsabilitatea sociala corporativa. Pentru a implementa aceasta politica, Zentiva a definit o serie de obiective EHS pentru 2025, care sunt aplicate in cadrul tuturor activitatilor noastre, cu accent pe patru domenii cheie:

1. incurajarea schimbarii atitudinilor fata de siguranta: inseamna ca ne angajam sa protejam viata garantand ca toti angajatii nostri au parte de siguranta la locul de munca si ajung acasa sanatosi si teferi in fiecare zi;
2. crearea unei comunitati sanatoase prin protejarea sanatatii tuturor celor care lucreaza la Zentiva;
3. reducerea amprentei activitatilor noastre asupra mediului: utilizarea strategiei noastre de pentru a deveni lider in materie de management corporativ de mediu;
4. consolidarea EHS ca partener al operatiunilor noastre de afaceri: utilizarea programelor EHS si cooperarea transversala, transforma provocarile in oportunitati pentru activitatile si pe pietele noastre.

Departamentul nostru de EHS a pus bazele unui cadru care inglobeaza toate aspectele: siguranta la locul de munca, siguranta procesului, sanatatea ocupationala, protectia mediului si protectia impotriva incendiilor. Cadrul include cerintele de reglementare si regulile interne, rezultatele analizei riscurilor / oportunitatilor si a fost transpus intr-un set de standarde obligatorii si ghiduri metodologice.

Standarde internationale	Certificari Zentiva
ISO 9001 (Managementul Calitatii)	☒
ISO 14001 (Managementul mediului)	☒
OHSAS 18001 (Sanatate si Securitate Ocupationala)	☒
ISO 50001 (Managementul energiei)	☒
Autorizatia de mediu nr. 234/07.05.2012	☒
Aviz de gospodarire a apelor nr. 517 B/ 02.11.2018	☒
Autorizatie de deversare nr. 152/31.08.2012	☒
Autorizatie de securitate la incendiu	☒
Autorizatie de productie nr. 15F/16.04.2019	☒
Certificat de conformitate cu bunele practici de fabricatie 036/2018	☒

Pe langa auditurile realizate de Grup la fiecare trei ani, unitatea de productie a Zentiva este supusa mai multor audituri si inspectii interne. In 2019, au fost efectuate 28 (douazeci si opt) audituri interne si inspectii, cu rezultate bune in ceea ce priveste siguranta, protectia mediului si prevenirea incendiilor.

Unitatea este, de asemenea, supusa inspectiilor din partea autoritatilor si a tertilor, cum ar fi clientii potentiali si actuali. In 2018, unitatea a fost verificata de ITM si Garda de Mediu; nu au fost formulate constatari critice si nu au fost emise amenzi.

Auditurile periodice de supraveghere (intr-un ciclu de certificare de trei ani) sunt efectuate de catre Lloyd's Register Romania, iar procesele au confirmat si au mentinut certificarile standardelor ISO. In anul 2019 Compania a fost recertificata fata de standardele ISO 9001 si ISO 14001 – editiile 2015.

4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS) (continuare)

4.1 Evaluarea riscurilor si a impactului

Procesul de gestionare si identificare a riscurilor este esential pentru sistemul nostru global de management EHS. Obiectivul sau principal este de a identifica pericolele si riscurile si de a evalua probabilitatea si efectele potentiale ale acestora, prin maparea riscurilor globale si prin implementarea masurilor de control si reducere a riscurilor. Compania are un program complet de evaluare a riscurilor care acopera toate activitatile sale, identificand in mod sistematic toate pericolele EHS si evaluand riscurile si efectele conexe.

O data la trei ani, se efectueaza o analiza privind evaluarea riscurilor, care apoi se distribuie si se discuta cu toate partile interesate relevante. In urma acestei analize, se intocmeste planul de actiune si de management al riscurilor.

Metodologia de evaluare vizeaza identificarea si cuantificarea pericolelor, precum si evaluarea nivelului de risc luand in considerare gradul de implementare a actiunilor prin care se gestioneaza riscul:

- Siguranta proceselor si riscul de explozie;
- Riscuri de incendiu;
- Expunerea la dezaastre naturale (evaluata impreuna cu asiguratorii, daca este necesar);
- Riscurile aferente posturilor de lucru;
- Siguranta rutiera;
- Riscuri de asfixiere;
- Riscuri de boli profesionale; si
- Riscuri de mediu.

Evaluările riscurilor sunt revizuite periodic, precum si ori de cate ori exista o schimbare semnificativa sau de proces.

Zentiva isi stabileste si mentine propriul plan de raspuns pentru situatii de urgenta, adaptat pentru a incorpora riscurile specifice unitatii si resursele interne sau externe care ar fi utilizate sau solicitate ca raspuns la astfel de riscuri. Aceasta harta a riscurilor este evaluata anual.

Rezultatele evaluarilor sunt comparate pe o harta a riscurilor, pe care sunt trecute toate tipurile de riscuri asociate fabricii sau activitatii. Aceste riscuri sunt apoi clasificate in functie de prioritati, cu prioritatile avizate de conducere, mai intai la nivel de unitate si apoi la nivel de activitate. Toate hartile de risc sunt incluse intr-un raport de sinteza. Planurile de actiune sunt apoi implementate in consecinta, la nivelul corespunzator (unitate, activitate sau la nivel de companie).

Toate masurile sunt monitorizate in mod sistematic cu ajutorul unor instrumente dedicate si in cadrul sedintelor periodice.

Procesul de monitorizare releva, de asemenea, daca masurile au fost adecvate, eficiente si daca eficacitatea este cea preconizata.

Toate masurile preventive si corective (CAPA) definite in 2019 au fost implementate conform planului.

4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS) (continuare)

4.2 Instruire si initiative de constientizare

Investim in programe de instruire si constientizare care au ca scop integrarea protectiei mediului si prevenirea riscurilor de sanatate si siguranta in tot ce facem.

Fiecare angajat nou are parte de instruire EHS initiala adecvata tipului de munca, astfel incat sa poata sa-si indeplineasca sarcinile in stricta conformitate cu regulile. In functie de sarcini, angajatii pot participa si la alte module de instruire legate in mod specific de activitatile desfasurate (cum ar fi privind conducerea ecologica pentru reprezentantii medicali sau de vanzari sau riscurile chimice pentru angajatii care manipuleaza produse chimice).

Pentru fiecare post din cadrul companiei a fost creata o matrice de instruire, iar instruirea EHS a fost efectuata 100%.

In plus, in cadrul sesiunilor de instruire, angajatii sunt informati cu privire la noile incidente sau accidente aparute si la potentialele situatii periculoase.

In mod voluntar, in lunile de primavara si toamna, angajatii fabricii Zentiva au participat, in calitate de parteneri ai Asociatiei Padurea Copiilor, la campaniile de plantare de copaci, sprijinind astfel dezvoltarea padurilor din partea de sud-est a Romaniei. Din 2007, Asociatia "Padurea Copiilor" gestioneaza un program de mediu si dezvoltare a comunitatilor din partea de sud-est a tarii. Obiectivul lor este replantarea copacilor in aceasta parte a tarii, care este vulnerabila la schimbarile climatice si conditiile meteorologice extreme (inundatii masive, seceta, viscole etc.).

In 2019, in cadrul companiei a fost inregistrat un accident usor, cu incapacitate temporara de munca mai mica de trei zile, situatie fata de care au fost intreprinse evaluari suplimentare, analiza de cauza si au fost imbunatatite procese operationale.

Cu toate acestea, doua accidente de munca au fost raportate autoritatilor, accidentele avand loc pe drumul angajatului de la domiciliu la locul de munca. In consecinta, preventiv, s-au implementat masuri de comunicare periodica referitoare la respectarea Codului rutier si a reglementarilor, precum si a campaniilor de constientizare cu privire la riscurile de alunecare, impiedicare si cadere.

4.3 Sanatate

4.3.1 Managementul riscurilor asociate substantelor folosite in procesul de fabricare

Evaluam continuu efectele produselor asupra sanatatii umane, in special asupra angajatilor nostri. Aceasta analiza este pusa la dispozitia angajatilor prin intermediul comisiilor responsabile pentru evaluarea riscurilor chimice si biologice, utilizate la stabilirea masurilor adecvate pentru angajati de prevenire si protectie impotriva riscurilor.

Comitetul este responsabil pentru determinarea si clasificarea pericolelor pentru toate principiile active farmaceutice si intermediarii manipulati sau fabricati pe site-urile noastre. Comitetul ofera indrumari privind riscurile, masurile preventive, controalele, echipamentele de protectie individuala, supravegherea medicala si programele specifice de instruire asociate.

4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS) (continuare)

4.3.2 Managementul riscurilor de sanatate aferente statiilor de lucru

La fiecare trei ani si atunci cand apar schimbari la locul de munca sau in ceea ce priveste produsele, fabrica Zentiva intocmeste o analiza a riscurilor pentru sanatate si apoi defineste si implementeaza programele de prevenire a riscurilor si practicile de sanatate ocupationala. Toate evaluarile riscurilor sunt efectuate in echipe transversale, conduse de specialistul EHS din cadrul fabricii, alaturi de reprezentantii din zona evaluata si impreuna cu medicul de medicina muncii.

Toate rezultatele sunt comunicate tuturor partilor implicate; in functie de rezultate, se elaboreaza programe de reducere a riscurilor. Acestea includ, in principal, masuri de tinere sub control, precum si de protectie individuala si colectiva impotriva expunerii, aplicabile tuturor statiilor de lucru unde se manipuleaza substantele chimice. Inainte de a lua orice masura, angajatii din zona expusa sunt implicati in proiectarea solutiei sau in alegerea echipamentului de protectie pe care il vor folosi.

De asemenea, se masoara si alti factori de risc asociati cu aspecte precum zgomotul, vibratiile si ergonomia si se iau masuri adecvate pentru cazurile in care limitele sunt depasite. Personalul este monitorizat in cadrul programelor anuale de supraveghere medicala care se bazeaza pe rezultatele evaluarilor riscului profesional asociat atributiilor acestora.

4.3.3 Programele de prevenire a accidentelor de munca

Evaluarile riscurilor proceselor si instalatiilor sunt efectuate in conformitate cu standardele si recomandarile interne, care includ standardele internationale si criteriile de referinta pentru industrie. Se acorda o atentie deosebita oricaror schimbari care genereaza riscuri, cum ar fi modificarile de proces sau ale instalatiilor, precum si schimbarile in ceea ce priveste scara de productie si transferurile intre unitatile industriale sau de cercetare.

Fabrica Zentiva a implementat un sistem de raportare in timp real in situatii de urgenta care avertizeaza conducerea imediat dupa ce a avut loc un accident. Informatiile sunt transmise rapid la nivelurile de conducere, precum si catre autoritati. Respectivul accident este investigat si se efectueaza o analiza a cauzelor de baza pentru a implementa masurile adecvate pentru sporirea sigurantei la locul de munca.

Dupa fiecare incident de siguranta la nivel de unitate, in timpul sesiunilor specifice se emit comunicari interne in acest sens.

Un raport cu indicatori este transmis lunar catre management. Deviatii EHS sunt monitorizate zilnic in cadrul sedintelor conducerii, fiind urmate de masuri ulterioare corespunzatoare.

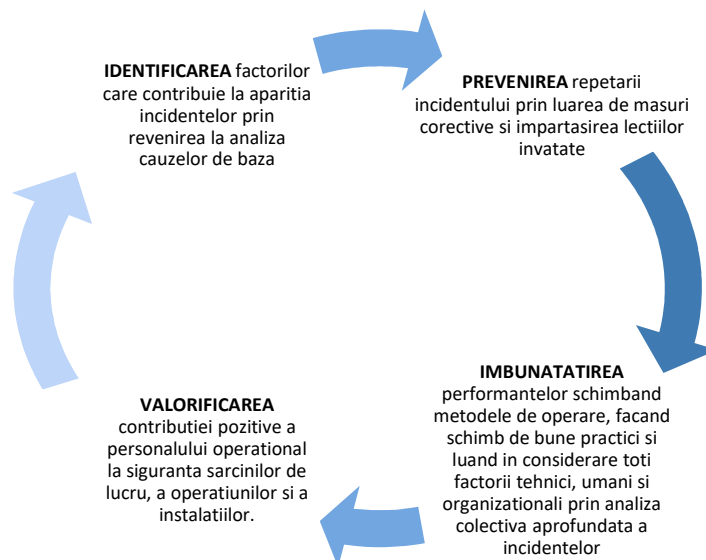
Pentru colectarea tuturor deviatiiilor EHS, a fost dezvoltat un instrument intern, in cadrul retelei intranet locale. Toate deviatiiile sunt monitorizate zilnic in timpul sedintelor conducerii unitatii, fiind urmate de definirea si implementarea de masuri corespunzatoare.

4. Sustenabilitate si protectia mediului (Sanatate, siguranta si mediu - EHS) (continuare)

4.3.4 Invatarea din experienta ("LEX")

Pentru a avea imbunatatiri suplimentare in materie de prevenire a accidentelor, am introdus un proces de invatare din experienta care vizeaza atingerea urmatoarelor obiective:

Invatarea din experienta se bazeaza pe o fisa dedicata de raportare (cunoscuta sub numele de LEX Alert), care contine o analiza a incidentului, a cauzelor imediate si a celor de baza, precum si masurile care trebuie implementate.

5. Informatii privind protectia mediului

Am demarat o politica ambitioasa de limitare a impactului direct si indirect al operatiunilor noastre asupra mediului in cadrul fiecarei etape a ciclului de viata al produselor noastre. Am identificat cinci aspecte cheie de mediu asociate cu operatiunile noastre: emisiile de gaze cu efect de sera si schimbarile climatice; apa; produse farmaceutice in mediu; deseuri; si biodiversitatea.

Initiativele noastre curente sunt in curs de desfasurare, dar au primit un nou impuls prin programul nostru "PlanetZ".

Una dintre directiile importante este sporirea gradului de constientizare generala al tuturor angajatilor in materie de mediu si imbunatatirea comportamentului acestora prin intermediul campaniilor voluntare de mediu.

5. Informatii privind protectia mediului (continuare)

In contextul cresterii activitatii in 2019 fata de 2018, cifrele indica o crestere a consumului de energie si a amprentei de carbon, dar si o reducere semnificativa aferenta unitatii comerciale. Amprenta de carbon aferenta 2019 a fost:

		2017	2018	2019
CO²	[t]	20.556	20.780	22.650

5.1 Eficienta energetica

Compania noastra a implementat un program de conservare a energiei, cu un accent deosebit pe sistemele de tratare a aerului care asigura medii de productie de inalta calitate in interiorul cladirilor de productie, aceste sisteme fiind printre cei mai mari consumatori de energie.

Incepand cu 2013, in cadrul Zentiva a fost implementat un instrument de management al performantei energetice pentru a identifica posibilele reduceri ale consumului de energie. Zentiva este certificata de Lloyd's Register Romania din 2015 conform ISO 5001.

Abordarea noastra in materie de eficienta energetica se extinde la toate activitatile noastre, inclusiv la parcurile noastre auto pentru reprezentantii medicali si la deciziile privind modul in care ne transportam produsele.

Consum de energie (MWh)	2017	2018	2019
Gaz natural	8.225	8.909	13.275
Curent electric	11.087	11.462	11.856
Altele (abur, fluide termice, apa de racire, aer comprimat)	8.147	7.388	5.219
Total	27.459	27.759	30.350

5.2 Consumul de apa

Ne angajam sa gestionam in mod sustenabil resursele de apa. Pentru a putea sustine acest angajament, fabrica Zentiva a intocmit si executat un plan de gestionare a resurselor de apa.

Apa utilizata in timpul procesului de fabricatie si schimbul de caldura (racire pentru procese, fara contact cu productia) este preluata, in principal, din cursurile de apa disponibile si din apele subterane. Avem implementate proceduri specifice de operare pentru gestionarea eficienta a utilizarii apei si pentru reducerea consumului prin moderare.

Apa	[unitate]	2017		2018		2019	
Apa din reseaua urbana	[m3]	56.784	98,2%	87,685	98,96%	100.738	99.5%
Apa subterana*	[m3]	1.067	1,8%	1,845	1,04%	510	0.5%
Total	[m3]	57.851	100%	91,548	100%	101.248	100%

*nu intra in produs

5. Informatii privind protectia mediului (continuare)

5.3 Gestionarea evacuarii apelor uzate

Una dintre prioritatile fabricii Zentiva este prevenirea poluarii apei. Preocuparea principala in ceea ce priveste apa uzata este reducerea cat mai mult posibil a poluantilor care ar putea intra in sistemul de apa in timpul procedurilor de curatare.

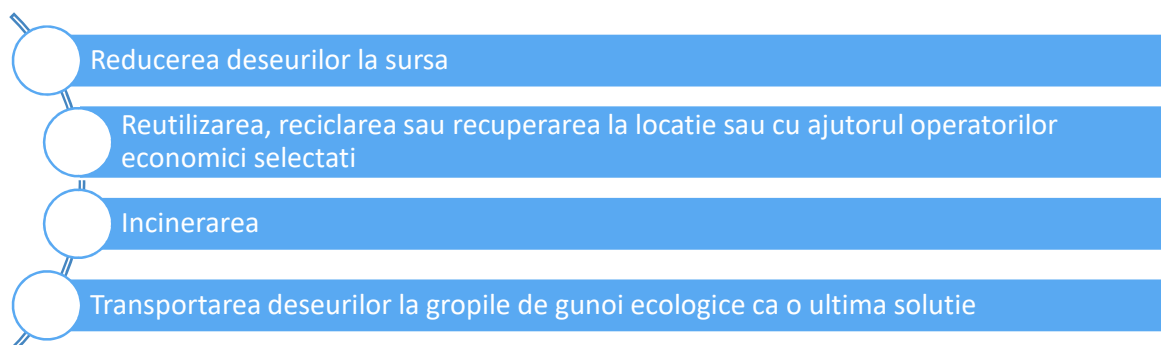
Au fost implementate mai multe mecanisme de control operational, care s-au dovedit sigure, cel mai eficient fiind colectarea deseurilor inainte de curatarea echipamentelor.

Monitorizarea interna este efectuata saptamanal, pe langa analiza lunara efectuata de laboratorul certificat RENAR in conformitate cu cerintele legale.

5.4 Deseuri

Cheia politicii noastre este reducerea generarii de deseuri la sursa, urmata de o examinare sistematica a posibilitatilor de reciclare inainte de eliminarea deseurilor in orice alt mod.

Inspirata de economia circulara, unitatea Zentiva isi gestioneaza deseurile pe baza urmatoarelor principii:

Programul nostru de gestionare a deseurilor include proceduri pentru identificarea si clasificarea deseurilor generate de fiecare proces si apoi colectarea, sortarea, depozitarea, transportul si tratarea corespunzatoare a fiecarui tip de deseuri. In plus, pastram o evidenta a tuturor documentelor de gestionare a deseurilor pentru a asigura trasabilitatea pana la tratamentul final.

Deseurile rezultate din activitatile de productie nu sunt depozitate.

	Deseuri generate (t)	Deseuri reciclate (t)	Deseuri reciclate (%)	Deseuri incinerate (t)
2016	538,55	301,74	55,9	226,34
2017	580,4	325,1	55,86	259,6
2018	659,47	383,48	58,3	271,27
2019	1253,79	517,35	41,26	710,75

Specific pentru activitatile de productie farmaceutice, unitatile de tratare a aerului sunt proiectate pentru a mentine un mediu controlat si curat in interiorul unitatii, precum si in exterior cu ajutorul unor bariere tehnice de filtrare.

5. Informatii privind protectia mediului (continuare)

Zonele de productie sunt prevazute cu sisteme profesionale non-stop de epurare a aerului, cu filtre pentru reciclarea si evacuarea aerului.

Eficienta sistemelor de filtrare a aerului atinge un grad de retinere de 0,995% pentru particule mai mari de 0,3 µm. Acest nivel de filtrare este configurat in conformitate cu sistemele de productie si standardele GMP pentru industria farmaceutica si asigura protectia mediului.

5.5 Angajamentul fata de reducerea deseurilor alimentare

La cantina unitatii se promoveaza reducerea deseurilor alimentare prin recuperarea resturilor de legume pentru reutilizare a doua zi, prin introducerea cosurilor de gunoi de colectare selectiva pentru a facilita reciclarea deseurilor.

6. Angajamente sociale si diversitate

6.1 Initiative de sprijin pentru drepturile omului

Zentiva, sustine si aplica principiile directoare ale Organizatiei Natiunilor Unite privind activitatile intreprinderilor si drepturile omului si a adoptat de mai multi ani o abordare pro-activa de vigilenta pentru a preveni impactul negativ al activitatilor noastre asupra drepturilor omului. Principalele noastre initiative sunt urmatoarele:

- libertatea de asociere si recunoasterea dreptului la negociere colectiva (Conventiile OIM 87 si 98); eliminarea tuturor formelor de munca fortata (Conventiile OIM 29 si 105);
- eliminarea activa a muncii copiilor (Conventiile OIM 138 si 182);
- eliminarea discriminarii in domeniul ocuparii fortei de munca (Conventiile OIM 100 si 111);
- initiative privind salariile si beneficiile angajatilor (Conventiile OIM 95, 131 si 135); si
- initiative privind repausul saptamanal (Conventiile OIM 14 si 106).

6.2 Angajatii

Angajatii au dreptul de a fi informati si consultati in mod constant, conform prevederilor din Regulamentul intern si din contractul colectiv de munca.

Angajatii sunt informati la angajare, in timpul zilei de initiere, despre toate procedurile si normele interne in vigoare; acestia sunt informati si despre orice actualizare / modificare relevanta; toate procedurile sunt disponibile angajatilor pe reseaua Intranet locala.

6.2.1 Nediscriminare

Zentiva depune eforturi sa evite orice fel de discriminare (de exemplu, pe baza sexului) in ceea ce priveste remuneratia oferita pentru o anumita pozitie la niveluri echivalente de performanta individuala.

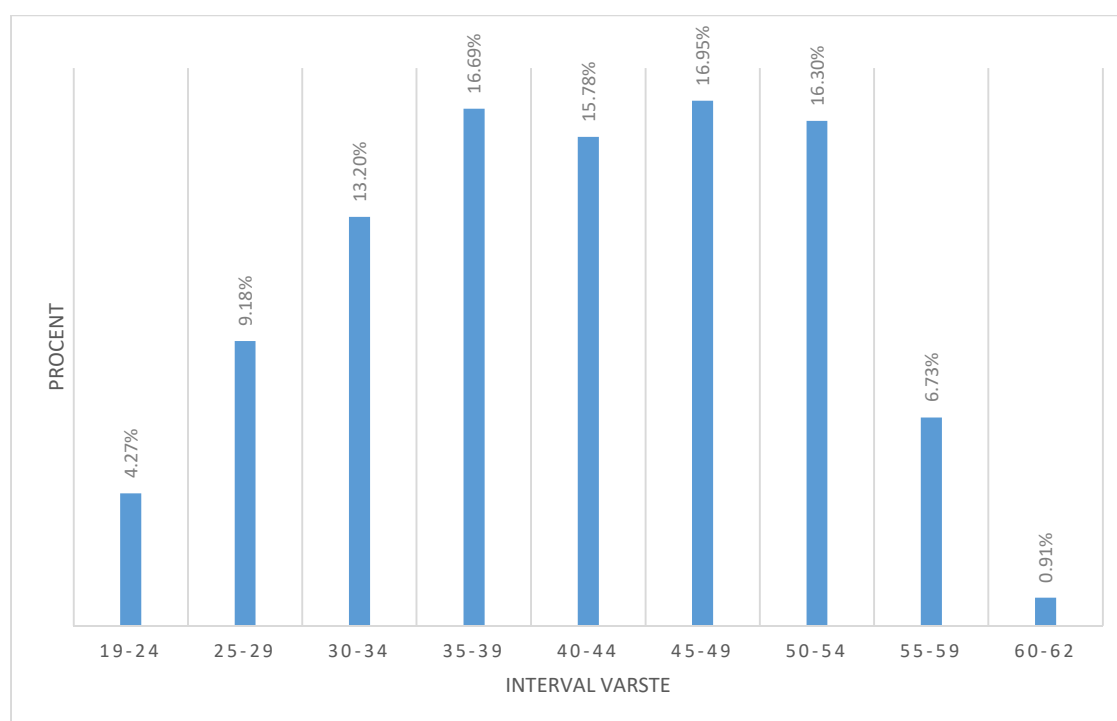

6. Angajamente sociale si diversitate (continuare)

6.2.2 Beneficiile angajatului

Ne straduim sa ne asiguram ca toti angajatii nostri primesc beneficii de inalta calitate care sa acopere asigurarea de sanatate, pensia pentru limita de varsta, indemnizatii pentru incapacitate de munca, pentru cazurile de invaliditate si deces. Aceste beneficii respecta reglementarile nationale si ofera acoperirea care raspunde cel mai bine nevoilor angajatilor. In general, angajatii (precum si, in general, sotii si copiii acestora) beneficiaza de un nivel bun de rambursare a cheltuielilor medicale, precum si de ajutoare in caz de deces. Beneficiile pot, de asemenea, sa acopere si situatiile de incapacitate temporara sau permanenta de munca, de la caz la caz.

Grafic varste in cadrul Societatii - decembrie 2019

Ori de cate ori este posibil, Zentiva ofera programe personalizate de beneficii angajatilor (medicale, pentru sanatatea ochilor, dentare etc.) care permit acestora sa-si adapteze acoperirea in functie de situatia familiala si nevoile personale.

In ceea ce priveste conditiile de munca, Zentiva ofera echipamente de protectie de inalta calitate pentru fiecare categorie de munca si facilitati speciale din cadrul unitatii. Oferim hrana speciala persoanelor care lucreaza in zona de productie; oferim zilnic iaurt, iar o data pe saptamana oferim fructe (in special mere) care sunt puse la dispozitia angajatilor la cantina.

Pentru munca pe timp de noapte oferim compensatii speciale, in cuantum de 25% din salariul de baza pentru fiecare ora lucrata. Acelasi lucru este valabil si pentru diferitele bonusuri oferite pentru ore suplimentare sau evenimente speciale (nunta, nastere, inmormantare, vechime si altele).

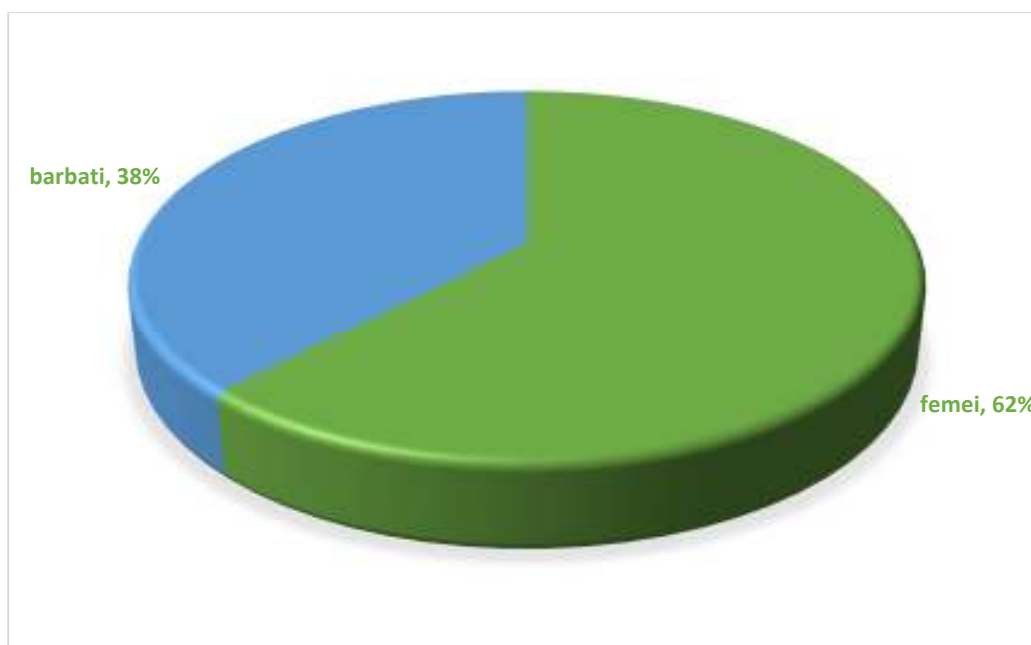
6. Angajamente sociale si diversitate (continuare)

De asemenea, Zentiva ofera saptamanal angajatilor cursuri de kinetoterapie, masaj pe scaun si in anumite perioade cursuri de ergonomie.

Incepand cu a doua jumatate a anului 2016, Zentiva a implementat un proiect numit "Fabrica de bunastare" (Wellbeing Factory), cu scopul principal de a aduce un echilibru intre viata profesionala si cea personala a angajatilor. Acest program are mai multi piloni cum ar fi: - sanatatea (nutritie, sport, managementul stresului), evenimente si dezvoltare personala (formare, ateliere si conferinte) iar angajatii se pot abona si participa gratuit.

De asemenea, oferim abonament la biblioteca online numita Bookster, de unde angajatii pot imprumuta gratuit o gama larga de carti care le sunt livrate la birou.

Numarul de angajati Zentiva in decembrie 2019 a fost de 751 persoane.

6.2.3 Dialogul social

Reprezentantii sindicatului sunt alesti de angajatii companiei pentru un termen de 2 ani; acestia au siguranta locului de munca garantata si nu pot fi concediati de companie pe durata mandatului lor. Comitetul sindical si reprezentantul angajatorului se intalnesc periodic.

Prin Contractul colectiv de munca (al doilea capitol), Zentiva permite Sindicatului sa isi desfasoare activitatile in cadrul fabricii si sa utilizeze resursele Zentiva in acest scop. Sindicatul are dreptul de a fi in permanenta informat si de a-si alege membrii din randul angajatilor Zentiva.

Zentiva a fost intotdeauna interesata de educatia tinerilor si in acest scop am dezvoltat programe de stagiu speciale pentru elevii de liceu (Zentiva Express) si absolventii de facultate (Universitatea Zentiva).

6. Angajamente sociale si diversitate (continuare)

6.2.4 Echilibrul dintre sexe si diversitatea

Principiile de diversitate care reglementeaza nediscriminarea, oportunitatile egale si respectul pentru persoane sunt respectate si integrate in toate politicile noastre de resurse umane si in Codul de etica, in conformitate cu legislatia nationala aplicabila in domeniul drepturilor omului si dreptului muncii in Romania.

Zentiva considera diversitatea o resursa pentru optimizarea performantei si recunoasterea diferentelor angajatilor.

Zentiva interzice orice forma de discriminare sau orice comportament care poate prejudicia demnitatea personala si promoveaza diversitatea si incluziunea in cadrul companiei.

Zentiva interzice orice forma de hartuire a angajatilor.

Acest lucru are la baza faptul ca toti angajatii au aceleasi drepturi si obligatii, aceleasi beneficii si recompense legate de responsabilitatile de serviciu pe care le au, indiferent de varsta, sex, rasa, religie, orientare sexuala etc.

In ceea ce priveste tratamentul egal, Zentiva sprijina oportunitatile egale pentru fiecare angajat si candidat cu scopul de a crea un mediu de lucru incluziv si pozitiv.

Factorii luati in considerare sunt competentele, abilitatile, expertiza, experienta si standardele etice ridicate. Zentiva ofera aceleasi oportunitati de cariera si barbatilor si femeilor, inclusiv accesul femeilor la functiile de conducere. In cadrul unitatii, 50% dintre femei fac parte din conducerea superioara. In fiecare an, pe baza sondajelor efectuate de companii de cercetare de piata de renume se compara nivelul remuneratiilor si beneficiilor.

Zentiva sprijina recrutarea si asigura mentinerea locurilor de munca pentru angajatii cu dizabilitati.

